

(Мазкур ҳужжат рус тилида қабул қилинган ва ўзбек тилига таржима қилинган. Рус ва ўзбек тилларидаги матнлар ўртасида номутаносиблик юзага келган тақдирда ҳужжатнинг рус тилидаги таҳриридан фойдаланилади.)

**“Ўзбекистон республика товар-хом ашё биржаси” акциядорлик жамияти
Акциядорлар умумий йиғилишининг
2023 йил 24 ноябрдаги қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН**

**“ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА ТОВАР-ХОМ АШЁ БИРЖАСИ”
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ
КУЗАТУВ КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДАГИ
НИЗОМИ**

(янги таҳрирда)

Тошкент-2023

Мундарижа

1.	Умумий қоидалар	2
2.	Кузатув Кенгашининг ваколатлари	2
3.	Кузатув Кенгаши аъзоларини сайлаш, тайинлаш ва вазифаларини адо этиш	6
4.	Кузатув Кенгаши раиси ва котибини сайлаш	7
5.	Кузатув Кенгаши йиғилиши ва қарор қабул қилиш тартиби	8
6.	Сиртдан овоз бериш тартиби	10
7.	Кузатув Кенгаши аъзоларининг хукуқ ва мажбуриятлари	11
8.	Кузатув Кенгаши аъзоларининг жавобгарлиги	13
9.	Кузатув Кенгашининг қўмиталари (ишчи гурӯҳлари)	13
10.	Якуний қоидалар	14
	Илова	15

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ушбу Низом “ЎзРТХБ” АЖ Кузатув Кенгашининг (бундан буён матнда - Биржанинг) мақомини ва ваколатини, хукуқ ва мажбуриятларини белгилайди ҳамда унинг аъзоларини сайлашни ва уларнинг фаолиятини тартибга солади.

1.2. Низом Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар хукуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунига, бошқа норматив-хукуқий хужжатларга ва Биржанинг Уставига мувофиқ ишлаб чиқилган.

1.3. Кузатув Кенгashi Биржанинг бошқарув органи ҳисобланади жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, ушбу Қонун ва жамият устави билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

1.4. Кузатув Кенгashi Акциядорларнинг умумий йиғилишига ўз ваколатига кирувчи масалалар бўйича ҳисбот беради. Кузатув Кенгashi Акциядорлар умумий йиғилиши қарорларининг бажарилишини таъминлайди, биржанинг ривожланиши ва фаолиятининг асосий йўналишлари стратегияси ва режаларини белгилайди ҳамда Акциядорлар умумий йиғилиши қарорларида, Биржа Уставида ва ушбу Низомда белгиланган ваколат доирасида ҳаракат қиласди.

II. КУЗАТУВ КЕНГАШИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИ

2.1. Кузатув Кенгashi ваколатига қўйидагилар киради:

- Биржанинг ривожланиш стратегиясига эришиш бўйича амалга оширилган чоратадбирлар тўғрисида биржанинг ижро органи ҳисботини мунтазам эшлиши билан Биржа фаолиятининг устувор йўналишларини аниқлаш;

- Акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар хукуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунининг 65-моддаси 11- қисмида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно;

- Акциядорлар умумий йиғилиши кун тартибини тайёрлаш;
- Акциядорлар умумий йиғилишининг санаси, вақти ва жойини аниқлаш;
- Акциядорлар умумий йиғилиши ҳақида хабар бериш учун Биржанинг акциядорлари реестрини шакллантириш санасини аниқлаш;

• Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунинг 59-моддаси биринчи қисмининг иккинчи хатбошисида назарда тутилган ва Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколатлари билан боғлиқ бўлган масалаларни Акциядорларнинг умумий йиғилишида кўриб чиқишига киритиш.

- мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;
- Бошқарув раиси ва аъзоларининг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек Бошқарув раиси вазифасини вақтинча бажарувчини ва бошқарув аъзоларини тайинлаш;
- корпоратив маслаҳатчи, корпоратив котибни тайинлаш ва уларнинг фаолиятини тартибга солувчи низомларни тасдиқлаш;
- биржанинг йиллик бизнес режасини тасдиқлаш. Бунда жамиятнинг келгуси йилга мўлжалланган бизнес-режаси жамият кузатув кенгаши мажлисида жорий йилнинг 1 декабридан кечиктирмай маъқулланиши лозим;
- ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек унинг ҳисботларини ҳар чоракда эшитиб бориш;
- биржанинг ижро этувчи органи фаолияти билан боғлиқ ҳар қандай хужжатларга кириш ва уларга юклатилган вазифаларни бажариш учун ижро этувчи органдан олиш Кузатув кенгаши. Олинган хужжатлар Биржанинг Кузатув Кенгаши ва унинг аъзолари томонидан фақат расмий мақсадлар учун ишлатилиши мумкин;
- аудиторлик текширувни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилиш (мажбурий аудитдан ташқари), аудиторлик ташкилотини, унинг хизматлари учун тўловнинг энг кўп миқдорини аниқлаш ва у билан шартнома тузиш (бекор қилиш);
- Биржанинг Тафтиш комиссияси аъзоларига (ревизорга) тўланадиган ҳақ ва компенсация миқдори бўйича тавсиялар бериш (агар мавжуд бўлса);
- дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби бўйича тавсиялар бериш;
- акциядорларнинг умумий йиғилишида кўриб чиқиш учун кузатув Кенгашининг мустакил аъзоларига номзодлар кўрсатиш, қоида тариқасида, танлов асосида.
- Биржанинг захира ва бошқа маблағларидан фойдаланиш;
- Биржа филиалларини ташкил этиш ва биржанинг ваколатхоналарини очиш;
- Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни 8-боби асосида мулкнинг баланс қиймати ёки сотиб олинган мулкнинг қиймати бундай битимни тузиш тўғрисидаги қарор қабул қилинган санада биржанинг соф активларининг ўн бешдан эллик фоизигача миқдорни ташкил этган йирик битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни 9-боби асосида биржанинг аффилланган шахслари билан битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- Биржанинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштирокига боғлиқ бўлган битимларни қонун хужжатларида белгиланган тартибда тузиш;
- Биржанинг улуши бўлган корхона ва ташкилотларнинг бошқарув органларида Биржа номидан вакилларининг овоз бериш тартибини тасдиқлаш;
- биржанинг корпоратив облигацияларини, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигацияларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- корпоратив облигацияларни қайтариб сотиб олиш тұғрисида қарор қабул қилиш;
- Биржанинг устав фондини (устав капиталини) ўз капитали ҳисобига ошириш тұғрисида қарор қабул қилиш, шунингдек устав фондини (устав капиталини) күпайтириш ва Биржа уставига биржанинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш ва устав фондини (устав капиталини) ошириш билан боғлиқ ўзgartириш ва қўшимчалар киритиш тұғрисида қарор қабул қилиш;
- қимматли қоғозлар (акциялар, облигациялар) ва эмиссия чиқариш тұғрисидаги қарорни тасдиқлаш;
- қимматли қоғозлар (акциялар, облигациялар) чиқариш тұғрисидаги қарорга ўзgartириш ва қўшимчалар киритиш ҳамда эмиссия рисоласига ўзgartириш ва / ёки қўшимчалар киритиш ҳақида қарор қабул қилиш
 - ва уларнинг матнини тасдиқлаш;
- Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг хуқуқларини ҳимоя қилиш тұғрисида”ги Қонунининг 34-моддасига мувофиқ акцияларни жойлаштириш (ташкил этилган қимматли қоғозлар савдоларига чиқариш) нархини белгилаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши қарори билан белгиланган муддатларда биржанинг бошқарув раиси ва аъзоларига тұланадиган ҳақ ва компенсация суммасини белгилаш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши ва конун ҳужжатларида белгиланган миқдорлар доирасыда хайрия (хомийлик) ёки беғараз ёрдам күрсатиш (олиш) тартиби, шартлари ва миқдорини белгилаш;
- ҳомийлик (хайрия) ёки беғараз ёрдам күрсатиш (олиш) тұғрисидаги қарорлар факат акциядорларнинг умумий йиғилишида назарда тутилган шартлар ва тартибда, шунингдек консалтинг ташкилотларини жалб қилган ҳолда ҳар йили таҳлил қилиш;
- акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра, бизнес-жараёнлари ва лойиҳаларининг “ЎзРТХБ” АЖнинг ривожланиш мақсадларига мувофиқлигини мустақил ташкилотларини жалб қилган ҳолда ҳар йили таҳлил қилиш;
- акциядорларнинг умумий йиғилишида “ЎзРТХБ” АЖнинг амалдаги хўжалик фаолияти билан боғлиқ битимларини ижро этувчи органнинг аффилланган шахслар ва йирик битимлар билан битимларни мустақил бажариши учун аниқлаш масаласи кўриб чиқилишини таъминлаш;
- “ЎзРТХБ” АЖ ички аудити хизматига ички назоратни амалга ошириш ваколатини, шу жумладан ўтказилган битимлар устидан юридик шахслар билан устав капиталининг 50% дан ортиғи “ЎзРТХБ” АЖга тегишли бўлган юридик шахслар томонидан амалга оширилган операцияларни назорат қилиш ваколатини бериш, шунингдек, контрагентлар билан амалга оширилган операциялар аудити;
- Биржанинг бошқарув ва назорат органлари томонидан акциядорларнинг умумий йиғилишида бериладиган ҳисботлар шакли ва мазмунига қўйиладиган талабларни аниқлаш, умумий йиғилиш давомийлигини аниқлаш;
- “ЎзРТХБ” АЖ ички назорат органининг Кузатув Кенгashi, акциядорлар ва акциядорларнинг умумий йиғилиши билан ўзаро ҳамкорлиги тартибини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;

- “ЎзРТХБ” Ажнинг узоқ муддатли – 5 йилдан ортиқ муддатга ривожланиш стратегиясини ишлаб чиқиш ва акциядорларининг умумий йиғилишида тасдиқлаш;
- акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган узоқ муддатли стратегия асосида қисқа муддатли (йиллик) ва ўрта муддатли (5 йилгача бўлган муддатга) бизнесрежаларни ишлаб чиқиш ва акциядорлар умумий йиғилишини тасдиқлаш (маъқуллаш) учун тақдим этиш;
- “ЎзРТХБ” АЖда қабул қилинган ривожланиш режаларининг ҳар бирида аниқланган мақсадларга эришишни кузатиш учун зарур микдор ва сифат мезонларини амалга ошириш;
- кузатув кенгаши ва ижро этувчи орган аъзоларининг жавобгарлигини суғурталаш таъминланишини назорат қилиш
- “ЎзРТХБ” АЖда мустақил ташкилотни жалб қилиш орқали корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш;
- зарур ҳолларда биржанинг Кузатув Кенгаши ҳузурида комиссиялар (ишли гуруҳлар) тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш ва уларнинг фаолияти тартибини белгиловчи низомни тасдиқлаш;
- Кузатув Кенгаши йиғилишларини ўтказиш ҳолатлари ва тартибини сўровнома орқали, шунингдек видеоконференция орқали тартибга солиш;
- Биржада корпоратив бошқарув кодекси тавсияларига риоя этилишини мониторинг қилиш;
- корпоратив бошқарув тизимини холисона баҳолаш учун мустақил ташкилотни танлов асосида танлаб олиш;
- “Ахборот сиёсати тўғрисида”ти Низомни тасдиқлаш;
- Ижро органига номзодларни танлаш қоидаларини тасдиқлаш;
- Биржа савдолари қоидаларини тасдиқлаш;
- Биржа таркибиغا кирувчи корхоналарнинг бажарган ишлари, бизнес режалари билан тасдиқланган кўрсаткичларга эришганлик бўйича Биржанинг ижро органининг ҳисботларини мунтазам эшлишиб бориш;
- биржада ташкил этилган ижро этувчи орган, ички тартибга солиш органлари ва коллегиал органлар фаолиятини мувофиқлаштириш, зарур ҳолларда биржани ривожлантириш режаларини ишлаб чиқиши ташкил этиш ва эришилган мақсадларни мониторинг қилиш учун эксперtlарни жалб этиш;
- Биржанинг ташкилий тузилмасини ишлаб чиқиши, амалга ошириш ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини мунтазам баҳолаш бўйича ишларни мувофиқлаштиришни таъминлаш;
- Кузатув Кенгаши акциялар улуши ҳажми, даромад даражаси, жинси, ирқи, дини, миллати, тили, ижтимоий келиб чиқиши, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъий назар, барча акциядорлар билан бир хилда муомала қилинишини таъминлайди.

2.2. Кузатув Кенгаши ваколатларига қонунчилик ҳужжатларига ва Уставга асосан бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам кириши мумкин.

2.3. Кузатув Кенгаши Биржанинг йиллик ҳисботини акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан камида 10 (ўн) кун олдин тасдиқлаши шарт.

2.4. Кузатув Кенгаши Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ва биржанинг уставига мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

2.5. Кузатув Кенгаши ваколатига тааллуқли бўлган масалалар Биржа Бошқарувига кўриб чиқиши ва қарор чиқариши учун ўтказилиши мумкин эмас.

ІІІ. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИ САЙЛАШ ВА ТАЙИНЛАШ ВА ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ

3.1. Биржанинг Кузатув Кенгаши аъзолари қонун хужжатларида ва Биржа Уставида назарда тутилган тартибда акциядорларнинг умумий йиғилишида уч йил муддатга сайланади.

3.2. Кузатув Кенгаши аъзоларининг сони биржанинг Уставида белгиланади ва 9 (тўқиз) киши, шу жумладан 1 нафар мустақил аъзо дан иборат бўлади.

3.3. Биржанинг Кузатув Кенгашига сайланган шахслар муддатсиз қайта сайланиши мумкин.

3.4. Биржада ва уларнинг шульба корхоналарида меҳнат шартномаси бўйича ишлаётган шахслар ва Бошқарув органлари аъзолари Биржанинг Кузатув Кенгашига сайланмайди.

3.5. Бошқарув аъзолари Кузатув Кенгашига сайланмаслиги мумкин. Биржанинг Кузатув Кенгаши аъзолари фаолиятини биржадаги меҳнат шартномаси (контракт) бўйича ўз фаолияти билан бирлаштиришга йўл қўйилмайди. Биржанинг акциядорлари бўлмаган шахслар ҳам қонунда назарда тутилган тартибда Кузатув Кенгашига сайланиши мумкин.

3.6. Биржанинг Кузатув Кенгашига сайлаш учун номзодларга қўйиладиган талаблар Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги, Биржа Устави, корпоратив бошқарув кодекси ёки Акциядорлар умумий йиғилишининг қарори билан белгиланади.

3.7. Кузатув Кенгашига қуйидаги талабларга жавоб берадиган номзодлар сайланиши мумкин:

- олий маълумотга эга бўлган;
- раҳбарлик иш тажрибасига эга бўлган номзодлар.

Корпоратив бошқарув малака сертификати давлатнинг ишончли вакили ва/ёки Биржанинг Устав капиталидаги давлат улуши учун Кузатув Кенгаши аъзолари этиб тайинланадиган шахслар учун мажбурийдир (конун хужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно).

3.8. Акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра Кузатув Кенгашиг, мустақил аъзолар ҳам сайланиши мумкин. Биржанинг Кузатув Кенгашига камида битта мустақил аъзо (лекин Биржанинг уставида назарда тутилган Кузатув Кенгаши аъзолари сонининг 15% идан кам бўлмаган қисми) киради.

Кузатув Кенгашининг мустақил аъзолари сифатида сайланиш мезонларини аниқлаш корпоратив бошқарув кодексида назарда тутилган.

Кузатув Кенгашининг мустақил аъзоси бўлиши мумкин бўлмаган шахслар доирасини аниқлаш Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳукуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ти Қонунида назарда тутилган.

3.9. Биржанинг Кузатув Кенгаши аъзоларини сайлаш кумулятив овоз бериш йўли билан амалга оширилади.

3.10. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сони жамиятнинг кузатув кенгашига сайланиши керак бўлган мустақил аъзолар ва бошқа

аъзолар сонига алоҳида кўпайтирилади ҳамда акциядор шу тариқа олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақли.

3.11. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Кузатув Кенгашига сайланган ҳисобланади.

3.12. “ЎзРТХБ” АЖ Кузатув Кенгашининг амалдаги аъзоларининг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш тўғрисидаги қарор акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Шу билан бирга, Кузатув Кенгаши аъзоси вазифаларини бажаришни давом эттириш мумкин эмаслигини эълон қилган Кузатув Кенгаши аъзоси акциядорларнинг навбатдаги йиғилиши чақирилгунга қадар йиғилишларда иштирок этмайди. Қарор қабул қилишнинг қонунийлиги амалдаги қонунчиликка мувофиқ белгиланади.

3.13. Биржанинг Кузатув Кенгаши аъзолари қуйидаги ҳолларда ўз вазифаларидан озод этилади:

- ёзма аризасига кўра;
- агар улар ўз ваколатларидан маҳрум бўлсалар;
- ўз вазифаларини бажармаганликда;
- белгиланган тартибда муомалага лаёқатсиз ёки лаёқати имконияти чекланган деб эътироф этилганда;
- суднинг унга нисбатан озодликдан маҳрум қилиш жазосининг кучга кириши;
- вафот этганда;
- соғлиги сабабли ёки бошқа асосли сабабларга кўра ўз вазифаларини бажара олмаганда.

IV. КУЗАТУВ КЕНГАШИ РАИСИ ВА КОТИБНИ САЙЛАШ

4.1. Биржанинг Кузатув Кенгаши раиси Кузатув Кенгаши аъзолари томонидан уларнинг аъзолари орасидан Кузатув Кенгашининг сайланган аъзолари умумий сонининг оддий кўпчилик овози билан сайланади.

4.2. Биржанинг Кузатув Кенгаши Кузатув Кенгаши аъзолари умумий сонининг кўпчилик овози билан ўз раисини қайта сайлаши мумкин.

4.3. Биржанинг Кузатув Кенгаши раиси кенгаш ишини ташкил этади, Кузатув Кенгаши йиғилишларини ташкил этади ва раислик килади, йиғилишларда баённомалар расмийлаштирилишини таъминлайди ва уларнинг тўғрилигига жавобгар бўлади ҳамда акциядорларнинг умумий йиғилишига раислик қилади.

4.4. Кузатув Кенгаши раиси ёки Кузатув Кенгаши ваколат берган шахс Биржанинг номидан бошқарув раиси билан меҳнат шартномасини, шунингдек бошқарув кенгаши аъзолари билан шартномаларни имзолайди.

4.5. Биржанинг Кузатув Кенгаши раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифалари Кузатув Кенгаши аъзоларидан бири томонидан амалга оширилади.

4.6. Кузатув Кенгаши Кузатув Кенгаши йиғилишлари учун ҳужжатларни ва зарур маълумотларни тайёрлаб берувчи Кенгаш котибини сайлайди ва Кузатув Кенгаши йиғилиш баённомалари юритилшини таъминлайди. Биржанинг Кузатув Кенгаши раиси ёки котиби бўлмаган тақдирда уларнинг вазифалари Кузатув Кенгаши аъзоларидан бири томонидан амалга оширилади.

V. КУЗАТУВ КЕНГАШИ ЙИҒИЛИШИ ҮТИШИ ВА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИШ ТАРТИБИ

5.1. Биржанинг Кузатув Кенгаши йиғилишлари Кузатув Кенгаши раиси ташаббуси билан ёки Кузатув Кенгаши аъзоси, Биржанинг ижро этувчи органи, ички аудит хизмати раҳбари ҳамда “ЎзРТХБ” АЖ акцияларининг бир фоиздан кўпроғи эга бўлган акциядорларнинг талабига биноан чақирилади

5.2. Биржанинг Кузатув Кенгаши йиғилишлари Кузатув Кенгаши раиси томонидан ҳар чоракда камида бир марта чақирилади. Йиғилиш қуидагиларни кўриб чиқиши шарт:

- Биржанинг ижро этувчи органининг йиллик бизнес-режа кўрсаткичлари ва ривожланиш стратегиясига эришиш бўйича кўрилган чора-тадбирлар тўғрисидаги ҳисботлари, уларнинг фаолияти бўйича тасдиқланган бизнес-режаларга мувофиқ Биржанинг таркибий қисми бўлган корхоналар томонидан бажарилган ишлар ва эришилган кўрсаткичлар тўғрисида ҳисбот;

- ички аудит хизматининг хулоса ҳисботи (агар мавжуд бўлса);
- корпоратив маслаҳатчи ҳисботи (агар мавжуд бўлса).

5.3. Агар Биржада техник воситалар, Кузатув Кенгаши аъзоларини аниқлаш воситалари ва бошқа воситалар мавжуд бўлса, Кузатув Кенгаши йиғилишлари видеоконференция режимида, шунингдек ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб ўтказилиши мумкин, шу жумладан видеоконференцалоқа тизими ва электрон овоз бериш (e-VOTE) орқали.

Видеоконференция орқали ёки ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда йиғилишда иштирок этаётган жамият Кузатув Кенгашининг аъзолари Кузатув Кенгаши йиғилишида ҳозир бўлган деб тан олинади.

Видеоконференция орқали йиғилишда иштирок этиш истагини билдирган Кузатув Кенгаши аъзоси бу ҳақда Кузатув Кенгаши раиси ва корпоратив котибни олдиндан хабардор қилиши шарт.

5.4. Кузатув Кенгаши йиғилишини ўтказиш учун кворум Кузатув Кенгашининг сайдланган аъзолари сонининг камида 75% қисми билан белгиланади. Агар Кузатув Кенгаши аъзоларининг сони 75% дан кам бўлса, Кузатув Кенгаши Кенгашнинг янги таркибини сайдлаш учун акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириши шарт. Кузатув Кенгашининг қолган аъзолари акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилиш ҳуқуқига эга, шунингдек, ижро органи раҳбари/бошқарув аъзолари ваколатларини муддатидан илгари тугатган тақдирда вақтингчалик бажарувчи тайинлайди.

5.5. Биржанинг Кузатув Кенгаши йиғилиши қарорлари, агар Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Конуни ва Биржанинг Уставида бошқача қоида назарда тутилган бўлмаса, иштирок этаётганларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Биржанинг Кузатув Кенгаши йиғилишида масалаларни ҳал қилишда Кенгашнинг ҳар бир аъзоси битта овозга эга бўлади, агар овозлар teng бўлса, Кузатув Кенгаши раисининг овози ҳал қилувчи овоз бўлиб ҳисобланади.

5.6. Биржа Кузатув Кенгашининг бир аъзоси томонидан овоз беришни Ҳайъатнинг бошқа аъзосига ўтказиш, шунингдек Кузатув Кенгаши аъзоси учун вакилликни бошқа шахсга беришга рухсат берилмайди.

5.7. Йиғилишда қуидаги масалалар бўйича қарорлар Биржанинг Кузатув Кенгаши аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинади:

- Биржанинг устав фондини (устав капиталини) ўз капитали ҳисобига кўпайтириш, Уставга шунингдек Биржанинг устав фонди (устав капитали) ошиши ва биржанинг эълон қилинган акциялари сонининг камайиши билан боғлиқ ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш масалалари.

- аффилланган шахс билан битимни тасдиқлаш тўғрисида қарор;
- алмашув йўли билан йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор;
- акциялар билан конвертация қилинадиган корпоратив облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- қарор сиртдан овоз бериш йўли билан қабул қилинган бўлса (сўров йўли билан).

5.8. Биржанинг Кузатув Кенгаши йиғилишларида баённома юритилади. Кузатув Кенгаши йиғилишининг баённомаси у ўтказилган кундан бошлаб 10 кундан кечиктирмай тузилади.

5.9. Йиғилиш баённомасида қуидагилар кўрсатилади:

- йиғилиш ўтказиш санаси, вақти ва жойи;
- йиғилишда иштирок этадиган, шу жумладан ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда масофадан туриб иштирок этадиган шахслар;
- йиғилишнинг кун тартиби;
- овоз беришда кўтарилган масалар, улар бўйича овоз бериш натижалари;
- қабул қилинган қарорлар.

5.10. Биржанинг Кузатув Кенгаши йиғилишининг баённомаси Кузатув Кенгашининг йиғилишда иштирок этган аъзолари ва йиғилиш котиби томонидан имзоланади, улар баённомаларнинг тўғрилигига жавобгар ҳисобланадилар.

5.11. Биржа Кузатув Кенгаши йиғилишининг баённомаси имзоланган куни биржанинг ижро органига ижро учун тақдим этилади. Агар Кузатув Кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чақиришга қарор қилса, ушбу қарор ҳақида Биржанинг ижро органига Кузатув Кенгаши йиғилиши ўтказиладиган куни маълум қилинади.

5.12. Кузатув Кенгаши йиғилишларининг баённомаси акциядорларга ва Биржанинг аудит хизматига уларнинг сўровига кўра тақдим этилади.

5.13. Биржа активларининг 15%дан 50%гача бўлган қисмини (битим тузиш санасида) ташкил қилувчи мулк бўйича йирик битим тузиш тўғрисидаги иборат қарор қабул қилинган Биржа Кузатув Кенгаши аъзоларининг яқдил овози билан қабул қилинади ва бунда Кузатув Кенгашининг собиқ аъзоларининг овозлари ҳисобга олинмайди.

5.14. Агар биржанинг Кузатув Кенгаши йирик битим тузиш масаласида яқдил бўлмаса, йирик битим тузишга оид масалар Кузатув Кенгаши қарори билан акциядорларнинг умумий йиғилишига ўтказилиши мумкин.

5.15. Биржанинг Кузатув Кенгаши, аффилланган шахс билан тузиш таклиф этилаётган битимни ўрганиш натижалари баённомасининг алмашуви бошқарув Кенгашидан олингандан сўнг, Биржа битим ҳақида аффилланган шахснинг ёзма хабарномасини олган кундан бошлаб 15 (үн беш) кундан кечиктирмай битим тўғрисида қарор қабул қилиши керак. Аффилланган шахслар билан битимни тасдиқлаш тўғрисидаги қарор Кузатув Кенгашининг йиғилишда иштирок этаётган аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинади, битимда ҳамкорлик қилувчи, битим муҳокамасида иштирок этиш ҳукуқига

эга бўлмаган ва Кузатув Кенгаши ушбу битим бўйича қарор қабул қилганда овоз бериш хуқуқига эга бўлмаган Кузатув Кенгаши аъзолари бундан мустасно.

Шу билан бирга, жамиятнинг соф активлари қийматининг 10 ёки ундан ортиқ фоизини ташкил этувчи корхона билан битим тузиш тўғрисидаги қарор мустақил ташки аудиторлик ташкилоти томонидан уларнинг шартларини ўрганиб чиқиб, Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига мувофиқ баҳоловчи ташкилот томонидан белгиланган молмулкнинг бозор қийматини ҳисобга олган ҳолда қабул қилинади.

5.16. Биржанинг Кузатув Кенгаши қарорлари Кузатув Кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан (сўров ўтказиш орқали) овоз бериш йўли билан қабул қилиниши мумкин. Кузатув Кенгашининг йиғилишлари ушбу низомларга илова қилинган бюллетенъ юбориб, сўровнома орқали ўтказилади. Бюллетенъ тўлдирилади ва шахсан Кузатув Кенгаши аъзоси томонидан имзоланади.

VI. СИРТДАН ОВОЗ БЕРИШ ТАРТИБИ

6.1. Биржанинг Уставига мувофиқ йиғилишда иштирок этувчи Кузатув Кенгаши аъзоларининг оддий кўпчилик овози билан қабул қилинадиган Кузатув Кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров ўли билан) қабул қилиниши мумкин.

6.2. Сиртдан овоз бериш учун Кузатув Кенгашининг барча аъзолари сиртдан овоз бериш ҳақида хабардор қилинади. Овоз бериш бюллетенларида тўлдирилган сайлов бюллетенини Кузатув Кенгашига тақдим этиш санаси кўрсатилган бўлиши керак. Сиртдан овоз бериш тўғрисидаги билдиришномалар Кузатув Кенгаши аъзоларига тўлдирилган сайлов бюллетенини Кузатув Кенгашига тақдим этиш муддатидан 3 календарь кундан кечиктирмай юборилади.

6.3. Кузатув Кенгаши аъзолари томонидан тўлдирилган ва шахсан имзоланган овоз бериш бюллетенлари Кузатув Кенгаши котибига тақдим этилади.

6.4. Бюллетенда кўрсатилган тўлдирилган сайлов бюллетени тақдим этилган санадан олдин Кузатув Кенгаши томонидан бюллетенлари қабул қилинган Кузатув Кенгаши аъзолари овоз беришда иштирок этган ҳисобланади.

6.5. Овоз бериш бюллетенида муайян масала бўйича овоз бериш вариантларининг устунида биттадан ортиқ белгилар қўйилган бўлса ёки Кузатув Кенгашининг овоз берувчи аъзосининг имзоси бўлмаса, овоз бериш бюллетени муайян масалалар бўйича тўлиқ ёки кисман ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

6.6. Сиртдан овоз бериш натижалари асосида Кузатув Кенгаши йиғилишининг баённомаси тузилади.

6.7. Кузатув Кенгаши сиртдан овоз бериш йўли билан қарорлар қабул қилганда йиғилиш (сиртдан овоз бериш) баённомасида қуидагилар кўрсатилади:

- баённома тузилган сана;
- ушбу сана бўйича имзоланган овоз бериш бюллетенларини тақдим этган Кузатув Кенгаши аъзолари; - кун тартиби;
- овозга қўйилган саволлар ва улар бўйича овоз бериш натижалари;
- қабул қилинган қарорлар.

6.8. Йиғилиш баённомаси (сиртдан овоз бериш) тўлдирилган бюллетенларни тақдим этиш белгиланган кундан бошлиб 10 календарь кундан кечиктирмай тузилади.

6.9. Йиғилиш баённомаси (сиртдан овоз бериш) Кузатув Кенгаши раиси ва котиби томонидан имзоланади. Баённомаларга Кузатув Кенгаши аъзолари томонидан имзоланган

бюллетенлар қўшилиб, улар баённомаларнинг ажралмас қисми ҳисобланади ва унга илова қилинади.

VII. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ ҲУҚУҚ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ

7.1. Кузатув Кенгаши аъзоси қўйидаги ҳуқуқларга эга:

- Кузатув Кенгаши мажлисларида шахсан иштирок этиш, регламентга асосан ажратилган вақт ичida йиғилишда муҳокама этилаётган масала юзасидан сўзлаш;
- Кузатув Кенгаши қарори билан биржанинг фаолияти тўғрисидаги барча тўлиқ ва ишончли ишлаб чиқариш, молиявий ҳамда унинг ривожланиш режалари тўғрисида маълумотларни маълум муддатга олиш;
- қонун ҳужжатларида ва биржанинг ички ҳужжатларида белгиланган тартибда ўз вазифаларини бажариш муддатига ҳақ оладилар ва (ёки) Кузатув Кенгаши аъзоси вазифаларини бажариш билан боғлиқ харажатлари учун компенсация оладилар. Шу билан бирга, Кузатув Кенгаши аъзоларига ҳақ тўлаш микдори ва уни тўлаш тартиби Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган бошқарув органларини рафбатлантириш тўғрисидаги ички Низом билан белгиланади;
- “ЎзРТХБ” АЖ Кузатув Кенгаши ёки акциядорларнинг умумий йиғилиши тасдиқланган ички меъёрий ҳужжатларда белгиланган бошқа ҳуқуқ ва мажбуриятлар.

7.2. Кузатув Кенгаши аъзоларига қўйидаги фидуциар мажбуриятлар юкланди:

ғамхўрлик кўрсатиш мажбурияти – Кузатув Кенгаши аъзосидан лозим даражадаги эҳтиёткорлик ва ғамхўрлик кўрсатиб ҳаракат қилишни талаб қиласди;

садоқат кўрсатиш ва манфаатлар тўқнашувини олдини олиш – Кенгаши аъзосидан биринчи навбатда корхона манфаатларини кўзлаб ҳаракат қилишни талаб қиласди;

лозим даражада эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилиш – Кузатув кенгаши аъзосидан корхона тўғрисида қарор қабул қилишда лозим даражада эҳтиёткорлик билан ҳаракат қилишни талаб қиласди;

мустақил қарор қабул қилиш – Кузатув Кенгаши аъзосидан унинг шахсий ва бошқаларнинг манфаатларини ҳисобга олмаган ҳолда мустақил равишда қарор қабул қилишни талаб қиласди.

7.3. Кузатув Кенгаши аъзолари ўртасида вазифаларларнинг тақсимланиши Кузатув Кенгаши раиси томонидан ҳар бир аъзо учун маҳсус, Кузатув Кенгаши йиғилишида қарор қабул қилинган ҳолда амалга оширилади. Кузатув Кенгашининг ҳар бир аъзосига ҳақ тўлаш микдори Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан фаолиятнинг самарадорлигига қараб белгиланади.

7.4. Жамият кузатув кенгаши мустақил аъзоси Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ти Қонунида белгиланган талабларга мувофиқлиги ўзгарган тақдирда, у жамиятни ва кузатув кенгашини бу ҳақда икки иш куни ичida хабардор қилиши шарт. Бу ҳолда амалдаги қонунчилик ҳамда биржанинг меъёрий ҳужжатлари, шунингдек мазкур низомда белгиланган тартибда бошқа номзод мустақил аъзо сифатида таклиф этилади.

7.5. Жамият кузатув кенгашининг мустақил аъзоси кузатув кенгашининг бошқа аъзолари билан бир қаторда амалдаги қонунчилик ҳамда биржанинг меъёрий ҳужжатлари, шунингдек мазкур низомда белгиланган тенг ҳуқуқ ва мажбуриятларга эга бўлади.

7.6. Тузилаётган биржа битимларига бирор алоқаси, манфаати бўлган Кузатув кенгаши аъзоси Кузатув Кенгашини бу ҳақда битим тузилгунга қадар хабардор қилиши шарт. Битим тузиш тўғрисидаги қарор Кузатув Кенгаши томонидан Кузатув Кенгаши аъзоларининг кўпчилик овози билан ёки қонунда назарда тутилган ҳолларда Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бундай манфаати бўлмаган акциядорларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Кузатув Кенгаши аъзосининг биржа битими тузилишига оид манфаатлари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигида белгиланган.

7.7. Кузатув Кенгаши аъзолари Кузатув Кенгаши томонидан муайян қарорлар қабул қилинишига таъсир кўрсатганлиги учун бевосита ёки билвосита ҳақ олишга ҳақли эмас.

7.8. Кузатув Кенгаши аъзолари акциядорлик жамияти имкониятларидан (мулкий ёки номулкий хукуқлар, имкониятлардан, хўжалик фаолияти соҳасида акциядорлик жамияти фаолияти ва режалари ҳақидаги маълумотлардан) бошқа шахсларнинг шахсий бойиши ва/ёки шахсий манфаатлари йўлида фойдаланишга ҳақли эмас.

7.9. Кузатув Кенгаши аъзолари ўз ҳукуқ ва бурчларини яхши ниятда, Биржанинг манфаатлари учун, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги конун хужжатлари талабларига мувофик, шунингдек энг яхши деб ҳисоблаган тарзда амалга оширишлари шарт.

7.10. Коррупцияга қарши сиёсатга мувофиқ Кузатув Кенгашы аъзолари қуидагиларни бажаришлари шарт:

- ўз вазифаларини ва ваколатларини бажаришда, коррупция жиноят содир емас (бепул мақсадида ёки пул шаклида фойда олиш афзаллиги фойдаланиш, қимматли қофозлар, бошқа мол-мулк, шу жумладан, мулк ёки нодавлат мулк хуқуклари, ишлар ёки хизматлар, ўз фойдасига ёки бошқа шахслар фойдасига, ёки фойда олиш учун, бошқа ноконуний мақсадларга еришиш);

- талабларга мувофиқлиги декларациясини таъминлаш (тўлдириш ва белгиланган тартибда декларацияларини тақдим этиш).

7.11. Кузатув Кенгашы “ЎзРТХБ” АЖ ташкилий тузилмасини қонун хужжатлари талабларига мувофиқ ишлаб чиқишни, амалга ошириш ва мунтазам баҳоланишини таъминдайди.

7.12. “ЎзРТХБ” АЖ Кузатув Кенгашининг қарорига мувофиқ, “ЎзРТХБ” АЖ да корпоратив бошқарув тизимини мустақил баҳолаш йилига камида бир марта амалга оширилади. Корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш учун мустақил ташкилотни танлаш Кузатув Кенгашининг қарори билан танлов асосида амалга оширилади.

7.13. Кузатув Кенгаши турли масалаларни, шу жумладан, низоларни ҳал этиш, аудитга, ходимларни бошқаришга оид масалаларни ва бошқа масалаларни ҳал қилиш учун Кузатув Кенгаши аъзолари, ижро органи аъзолари, биржа ходимларидан иборат бўлган ва мутахассислар (тегишли соҳада мутахассислари, олий ўкув юртлари ўқитувчилари ва бошқалар) жалб этилган қўмиталар (ишчи гурухлар) ташкил мумкин. Қўмиталарни тузиш, аъзоларни ва қўмита раисини сайлаш, шунингдек уларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш Биржанинг Кузатув Кенгаши қарори билан амалга оширилади. “ЎзРТХБ” АЖ қўмиталар фаолияти билан боғлиқ харажатларни қоплайди. Қўмита аъзоларига ўз вазифаларини бажарганлиги учун акциядорларнинг умумий йиғилиши қарори асосида йиллик ҳақ тўланиши мумкин.

7.14. Кузатув Кенгаши аъзолари акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида ўз органининг ҳисоботи билан иштирок этишлари шарт.

VIII. КУЗАТУВ КЕНГАШИ АЪЗОЛАРИНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ

8.1. Кузатув Кенгаши аъзолари ўз хукуқларини амалга оширишда ва ўз мажбуриятларини бажаришда Биржанинг манфаатларини кўзлаб иш тутишлари, шунингдек қонун ҳужжатлари ва Биржанинг уставида назарда тутилган жавобгарликни ўз зиммаларига олишлари керак.

8.2. Биржа Кузатув Кенгаши аъзолари ўз айбдор ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) оқибатида Биржага етказилган зарап учун қонунга мувофиқ жавобгардирлар. Шу билан бирга, овоз беришда иштирок этмаган ёки Биржага зарап етказган қарорга қарши овоз берган Кузатув Кенгаши аъзолари жавобгарликдан озод этилади. Агар, ушбу банднинг қоидаларига мувофиқ, бир неча шахс жавобгар бўлса, уларнинг Биржа олдидағи жавобгарлиги биргаликда бўлади.

8.3. Биржанинг эълон қилинган оддий акцияларининг камида бир фоизига эга бўлган акциядор (акциядорлар) Кузатув Кенгаши аъзосига Биржага етказилган заарларни қоплаш бўйича даъво аризаси бериши мумкин.

8.4. Биржа Кузатув Кенгаши аъзосининг ваколатлари суд қарори билан, агар суд уни Биржага мулкий зарап етказишда айбдор деб топса, хўжалик ширкатларида камида бир йил муддатга раҳбарлик лавозимларини эгаллашини тақиқланган ҳолда бекор қилиниши мумкин. Кузатув Кенгаши аъзоси йирик битим тузиш бўйича қарор қабул қилиш ва/ёки аффилланган шахсларнинг фойда олишлари ёки уларнинг аффилланган шахсларининг фойда олишлари мақсадида улар битим тузишни таклиф қилиш қилиши, нотўғри маълумот бериш ёки атайин ёлғон маълумот бериш оқибатида Биржага етказган заари учун жавобгарликка тортилиши мумкин.

IX. КУЗАТУВ КЕНГАШИННИНГ ҚЎМИТАЛАРИ (ИШЧИ ГУРУХЛАРИ)

9.1. Биржанинг Кузатув Кенгаши тегишли масалалар бўйича оқилона ва самарали қарорлар қабул қилинишини таъминлаш мақсадида вақтингчалик ва доимий қўмиталар (ишчи гурухлар) тузиш, шу жумладан низоли вазиятларни аниқлаш ва ҳал қилиш ҳукуқига эга.

9.2. Қўмита (ишчи гурухлар)нинг асосий вазифалари биржанинг Кузатув Кенгаши ваколатига тааллуқли бўлган масалаларни фаолиятлари йўналишлари бўйича олдиндан ҳар томонлама ўрганиш ва Кузатув Кенгашига тавсиялар тайёрлашдан иборат.

9.3. Биржанинг Кузатув Кенгаши қўмиталари (ишчи гурухлари) Кузатув Кенгаши аъзолари, Биржа Бошқаруви, Биржанинг ходимлари ва жалб қилинган экспертлар (тегишли мутахассислар, ихтисослашган олий ўқув юртлари педагоглари ва бошқалар) таркибида тузилади. Фаолият қўрсатиш тартиби ва ваколатлари, шунингдек қўмиталар (ишчи гурухлар)нинг миқдорий таркиби Кузатув Кенгашининг уларни тузиш тўғрисидаги қарорига мувофиқ белгиланади.

9.4. Биржанинг Кузатув Кенгаши ишчи гурухлари биржанинг фаолияти ва лойиҳаларининг муайян соҳаларини ўрганиш учун тузилади.

9.5. Қўмиталар ва ишчи гурухлар Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги, Биржанинг устави ва ички низомлари, шунингдек акциядорлар умумий йиғилиши ва биржанинг Кузатув Кенгаши қарорларига мувофиқ иш юритади.

9.6. Агар Биржанинг акциялари фонд биржасининг котировкаси рўйхатига киритилган бўлса, Биржада фақат Кузатув Кенгаши аъзоларидан иборат аудиторлик қўмитаси тузилиши шарт.

X. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

10.1. Ушбу Низом жамият акциядорларининг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланган кундан бошлаб кучга киради.

10.2. Ушбу низом, шунингдек унга киритилган ўзгартиш ва қўшимчалар Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади.

Агар ушбу Низомнинг бирон-бир қоидаси Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига ва/ёки Биржанинг Уставига зид бўлса, ушбу қоида ўз кучини йўқотади ва ушбу қоида билан тартибга солинадиган масалалар бўйича бўйича Низомга ўзгартиришлар киритилгунга қадар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилиги ва/ёки биржанинг Устави қўлланилади.